

Protokół
posiedzenia Komisji Rewizyjnej
Polskiej Akademii Umiejętności
(kontrola dokumentacji finansowo-księgowej za rok 2016)

Komisja Rewizyjna Polskiej Akademii Umiejętności, w składzie: prof. dr hab. Ryszard Nycz, prof. dr hab. Leszek Starkel i prof. dr hab. Agnieszka Zalewska, w obecności głównej księgowej PAU pani mgr Marzeny Panek, przeprowadziła w dniu 9 marca 2016 roku kontrolę dokumentacji finansowej Polskiej Akademii Umiejętności za rok 2016, a następnie drogą mailową uzyskała dodatkowe wyjaśnienia i uzgodniła niniejszy protokół. Komisja pragnie podziękować pani mgr Marzenie Panek za udzielenie wyczerpujących wyjaśnień dodatkowych, dotyczących sprawdzanych dokumentów.

Pani mgr Marzena Panek zatrudniona jest na stanowisku głównej księgowej PAU od 1 września 2016 roku, po odejściu na emeryturę pani mgr Anny Gibek.

Przeprowadzona kontrola skoncentrowała się na sprawach finansowych i merytorycznych, wynikających z analizy przychodów oraz kosztów i wydatków, w zakresie działalności statutowej, dedykowanych dotacji i grantów oraz działalności gospodarczej Akademii.

Zgodnie z praktyką lat ubiegłych Komisja Rewizyjna zwróciła szczególną uwagę na te elementy dokumentacji finansowej, które wskazują na zmiany w stosunku do wcześniejszej praktyki, utrudnienia w działalności Akademii w 2016 roku oraz możliwe przyszłe trudności.

Aktualnie trwa jeszcze szczegółowe sprawdzanie dokumentacji finansowo-księgowej za 2016 rok pod względem formalnym przez biegłego rewidenta z firmy PROFIN p. Annę Borowiec-Rogalską. Wiadomo już, że opinia będzie pozytywna i razem z raportem biegłego rewidenta będzie do wglądu w księgowości i w kancelarii PAU począwszy od maja br.

Na podstawie sprawdzonej przez Komisję Rewizyjną dokumentacji finansowo-księgowej przychodów oraz kosztów i wydatków za rok 2016 stwierdza się co następuje:

**Zestawienie przychodów i kosztów oraz stanu rachunków
Polskiej Akademii Umiejętności w 2016 roku**

I. Salda bankowe na dzień 1 stycznia

rachunek bieżący	1 917 501,84
rachunek funduszu socjalnego	65 773,84
rachunek funduszu celowego BPP	2 138 917,89
pozostałe rachunki	1 297 598,83
rachunek stypendium medycznego im. prof. Zbigniewa Hermana	602 059,48
kasa	4 115,21
kredyt do spłaty	–629 787,20

II. Przychody

1. Dotacje MNiSW:	
działalność statutowa	5 978 000,00
dotacja inwestycyjna	–
DUN	9 564,35
Narodowy Program Rozwoju Humanistyki	1 723 531,89
granty	327 123,74
2. Dotacje MSZ	–
3. Dotacje MKiDN	268 629,38
4. Dotacje Fundacji Lanckorońskich:	
stypendia naukowe (razem z londyńskimi)	425 037,96
<i>Acta Nuntiaturae Polonae</i>	93 240,79
konserwacja grafik	–
5. Pozostałe przychody statutowe:	
fundusze THŁ w Paryżu na stypendia naukowe	–
odsetki od kapitału – BPP	15 784,14
odsetki od kapitału – stypendium medyczne	13 509,43
fundusze na nagrody	10 000,00
Województwo Małopolskie	109 756,10
Urząd Miasta Krakowa	26 829,27
Narodowe Centrum Nauki	–
fundusze na publikacje	34 764,44
sprzedaż wydawnictw własnych	106 829,95
usługi Archiwum Nauki	9 551,23
usługi Biblioteki Naukowej	10 843,09
fundusze na konferencje	30 472,58

inne dotacje	55 790,48
usługi statutowe biura	183 863,63
6. Przychody z działalności gospodarczej:	
wynajem budynków w Krakowie	1 154 510,17
wynajem budynków w Warszawie	479 068,49
pozostałe przychody operacyjne i finansowe	224 150,06
dotacja NFRZK na remont Małej Auli	14 208,00
odszkodowania	300 000,00
Razem przychody:	11 605 059,17

III. Koszty i wydatki

1. Działalność statutowa:	5 978 000,00
działalność organizacyjna	1 823 095,47
działalność wydawnicza	316 819,44
działalność Biblioteki	2 099 362,87
działalność Biblioteki Polskiej w Paryżu	1 500 000,00
działalność Archiwum	197 334,75
współpraca zagraniczna	41 387,47
2. Granty:	327 123,74
konferencje DUN	–
Narodowy Program Rozwoju Humanistyki	1 723 535,22
program MKiDN	276 570,46
wydawnictwa DUN	–
programy MSZ	–
3. Koszty i wydatki Fundacji Lanckorońskich:	
stypendia naukowe	414 430,75
<i>Acta Nuntiaturae Polonae</i>	93 240,79
4. Pozostałe koszty statutowe:	
stypendia THL im. Marii Zdziarskiej-Zaleskiej	–
nagrody za osiągnięcia naukowe	13 000,00
Nagroda im. E. i A. Jerzmanowskich	108 563,90
koszty sesji naukowych współorganizowanych, pozostałych	69 214,91
koszty wydawnictw (wysyłka, publikacje, magazynowanie)	50 634,93
koszty współwydawców pisma internetowego „PAUza”	118 701,84
koszty współwydawania publikacji naukowych	36 713,97
koszty działalności gospodarczej Biblioteki Naukowej	11 680,49

koszty pozostałe działalności statutowej, w tym	
koszty obsługi i zarządu	537 898,26
Panteon Narodowy	–
„The Polish Review”	30 000,00
5. Działalność gospodarcza:	
koszty utrzymania Domu Profesorskiego w Zawoi	77 621,30
koszty utrzymania kamienicy w Warszawie, ul. Lwowska 13	172 375,31
koszty utrzymania Pałacu Rusieckich, ul. Lwowska 13	37 022,80
koszt obsługi działalności gospodarczej	375 444,73
wynajem budynków w Krakowie	377 972,97
pozostałe koszty operacyjne i finansowe	98 174,74
podatek dochodowy	22 699,00
Razem koszty:	10 950 620,11

IV. Salda bankowe na dzień 31 grudnia

rachunek bieżący	1 632 293,13
rachunek funduszu socjalnego	38 452,39
rachunek funduszu celowego BPP	2 222 551,24
rachunek funduszu na stypendia medyczne Anny Dyaczyńskiej-Herman i Zbigniewa Hermana	615 568,91
pozostałe rachunki	1 853 888,80
kasa	2 179,24
kredyt do spłaty	–536 170,16

W wyniku kontroli dokumentacji finansowo-księgowej za rok 2016 Komisja Rewizyjna wyciągnęła następujące wnioski:

- Przedstawiona dokumentacja, badana też przez biegłego rewidenta, jest przejrzysta, wystarczająco szczegółowa i na ogół pozwala na bezpośrednie porównanie z poprzednimi latami. Jedyna prośba na przyszłość dotyczy dodania informacji o przepływach zobowiązań finansowych między rokiem rozliczeniowym oraz rokiem go poprzedzającym i po nim następującym, co pozwoli na szybkie porównanie stanu rachunków na otwarcie i zamknięcie roku rozliczeniowego z bilansem przychodów oraz kosztów i wydatków w roku rozliczeniowym. To samo dotyczy wyodrębnienia przychodów w postaci darowizn rzeczowych, jak dwie cenne grafiki, ofiarowane PAU w 2016 roku.

- Osiągnięcia Polskiej Akademii Umiejętności w zakresie prac Komisji, organizacji lub współorganizacji konferencji, sesji i seminariów naukowych, a także dorobku wydawniczego oraz działalności popularyzacyjnej są utrzymane na uśrednionym poziomie z poprzednich lat. Na uwagę zasługuje powołanie Komitetu Wydawniczego, którego zadaniem jest ocena materiałów proponowanych do wydania przez PAU.
- W 2016 roku całkowite przychody Polskiej Akademii Umiejętności wynosiły 11 605 000 złotych i przekroczyły o 654 000 złotych łączne koszty i wydatki w wysokości 10 951 000 złotych¹. Wobec faktu, że w 2015 roku bilans był ujemny (–227 000 złotych), wzrost budżetowy względem 2015 roku wynosi 881 000 złotych. Oznacza to zatrzymanie niebezpiecznego zjawiska zmniejszania rezerwy budżetowej PAU, która w dużej mierze pochodziła z wpływów do budżetu związanych z odszkodowaniami, które PAU uzyskiwała za nieruchomości w Warszawie (ponad 2 000 000 złotych w 2014 i 500 000 złotych w 2015 roku).
- Podstawą finansowania działalności statutowej PAU jest dotacja z Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego, która od 2009 roku jest stała i wynosi 5 978 000 złotych. Koszty i wydatki związane z działalnością statutową PAU w 2016 roku przekroczyły tę dotację o około 227 000 złotych, w porównaniu z kwotą 672 000 złotych w 2015 i 737 000 złotych w 2014 roku. Analiza porównawcza poszczególnych kategorii wydatków w ramach tej dotacji jest trudna ze względu na różnice księgowania w poszczególnych latach. Można jednak stwierdzić, że zmniejszający się deficyt jest przejawem poprawiającej się sytuacji budżetowej, gdyż całkowite koszty i wydatki statutowe PAU, które są wyższe niż dotacja statutowa z MNiSW, są pokrywane z innych przychodów statutowych i z działalności gospodarczej PAU.
- Analiza innych przychodów statutowych PAU pokazuje, że w 2016 roku, w porównaniu z 2015 rokiem, zwiększyły się przychody z grantów NCN i z Narodowego Programu Rozwoju Humanistyki oraz dotacja z MKiDN. Te pozycje są jednak całkowicie zbilansowane po stronie kosztów i wydatków, podobnie jak stałe dotacje Fundacji Lanckorońskich. Dotacja DUN (Działalność Upowszechniająca Naukę) była w 2016 roku o 99 000 złotych niższa. Pozostałe przychody

---

¹ Przychody ostatecznie wynosiły 11 615 000 zł i przekroczyły o 664 000 zł łączne koszty; wzrost kwoty w pozycji „pozostałe przychody operacyjne i finansowe” o 10 000 zł związany jest z korektą umorzenia środków trwałych, zgodnie z zaleceniem biegłego rewidenta już po złożeniu sprawozdania Komisji Rewizyjnej.

- statutowe są łącznie wyższe o 122 000 złotych, co uzyskane zostało, na przykład, przez efektywne wynajmowanie sal należących do PAU oraz pozyskanie dodatkowych sponsorów. Z kolei pozostałe koszty i wydatki obniżone zostały o kwotę blisko 215 000 złotych poprzez konsekwentne obciążanie częścią kosztów współorganizatorów sesji, konferencji i seminariów w PAU czy współwydawców materiałów, jak również ograniczenie subsydiowania działalności niemającej bezpośredniego związku z PAU.
- Bilans wszystkich przychodów oraz wydatków i kosztów statutowych, łącznie z dotacją MNiSW, był w 2016 roku ujemny i wynosił –356 000 złotych, co jest znaczną poprawą w stosunku do 2015 roku, kiedy wynosił –715 000 złotych.
  - Analiza wydatków związanych z działalnością statutową PAU potwierdza konkluzję z 2015 roku, że swoboda manewru jest jednak ograniczona, gdyż ponad 4 000 000 złotych stanowią płace i wkład w utrzymanie Biblioteki Polskiej w Paryżu. Trudno też spodziewać się kolejnego tak dużego wzrostu, jak w 2016 roku oszczędności w innych kategoriach wydatków statutowych bez strat w działalności statutowej PAU. Dobrze więc byłoby, aby wynikiem prowadzonej w 2017 roku kategoryzacji instytucji naukowych, która także obejmie PAU, było podniesienie dotacji MNiSW. Można by wtedy też przyjrzeć się wynagrodzeniom pracowników PAU, w porównaniu z wynagrodzeniami w instytucjach o podobnym charakterze.
  - Działalność gospodarcza PAU wiąże się głównie z nieruchomościami w Krakowie, Warszawie i Zawoi. W 2016 roku całkowite przychody z tej działalności wynosiły 2 172 000 złotych, a całkowite koszty i wydatki 1 161 000 złotych, dając dodatni bilans w wysokości 1 011 000 złotych (dla porównania – odpowiednie kwoty z 2015 roku to 2 164 000 złotych, 1 676 000 złotych i 488 000 złotych). Przychody uzyskane w 2016 roku są porównywalne z rokiem 2015, pomimo że wysokość odszkodowania za nieruchomości warszawskie wynosiła w 2016 roku 300 000 złotych, w porównaniu z 500 000 złotych w 2015 roku. Dużo niższe koszty i wydatki w 2016 roku wiązały się z mniejszymi kosztami utrzymania nieruchomości w Krakowie i w Warszawie oraz ze znacznym zmniejszeniem wydatków na prowadzenie remontów w Krakowie. Kwota 300 000 złotych, która wpłynęła do budżetu PAU w 2016 roku, była ostatnią ratą odszkodowania za nieruchomości warszawskie. Analiza działalności gospodarczej PAU pokazuje, że gospodarowanie nieruchomościami w Krakowie jest pod kontrolą i – pod warunkiem prowadzenia dalszych remontów – powinno być coraz bardziej dochodowe. Gospodarowa-

nie nieruchomościami w Warszawie i w Zawoi wymaga dalszej starannej analizy.

- W przypadku korzystania z usług obcych, zarówno w działalności statutowej, jak i gospodarczej, miały miejsce dalsze działania w kierunku zwiększenia oszczędności poprzez lepsze rozeznanie rynku.
- Dodatni bilans budżetowy PAU, wynoszący 654 000 złotych² w 2016 roku, został uzyskany zarówno dzięki zmniejszeniu ujemnego bilansu przychodów oraz wydatków i kosztów statutowych, jak też dzięki znacznie lepszej kontroli działalności gospodarczej PAU. Wynik ten dobrze rokuje na przyszłość, bo pozwoli na skompensowanie braku dalszych przychodów z odszkodowań warszawskich i na pewną swobodę (na poziomie 3% przychodów) w planowaniu wydatków.

W podsumowaniu protokołu należy stwierdzić, że w 2016 roku Polska Akademia Umiejętności w pełni rozwijała swoją działalność statutową w zakresie badań naukowych, działalności wydawniczej i popularyzatorskiej.

Kraków, 18 marca 2016

Prof. dr hab. Ryszard Nycz
Prof. dr hab. Leszek Starkel
Prof. dr hab. Agnieszka Zalewska

---

² Poprawnie: 664 000 zł (por. jw. przyp. 1).